

Dünyanın En Eski Ekoloji Deneyi, 150 Yaşında

Şu sıralarda başta İngiltere’de olmak üzere birçok çevrebilimci, dünyanın en eski ekoloji deneyi olan Park Grass Deneyi’nin 150. yıl kutlama etkinliklerinin heyecanı içinde. 1856’da, Darwin’in “Türlerin Kökeni” eserini yayımlamasından üç yıl önce ve günün temel tarımsal sorunlarına çare bulmak amacıyla İngiltere’nin Hertfordshire bölgesindeki Rothamsted Araştırma’da başlatılan deney, zaman içinde doğal seçim ve biyoçeşitlilik konularında büyük bir yaşayan kaynak durumuna geldi. Bu haberi yazdığımız şu sıralardaysa adı geçen yerde, deneyin geçmişi ve katkılarının yanı sıra uzun-dönemli ekolojik araştırmaların değeriyle ilgili birçok soruya yanıt arandığı ve Rothamsted Araştırma’nın organize ettiği uluslararası bir sempozyum da sonlanmak üzere. Park Grass, günümüzden 150 yıl önce doğal ve yapay gübrelerin bazı ekinlere etkisini ortaya çıkarmak amacıyla tasarlanmış bir deney. Başladıktan bir süre sonra, etkilerin 2,8 hektarlık arazideki birçok başka bitki ve canlıya da içine aldığı bariz biçimde ortaya

çıkınca, etkileşimlerin oldukça ayrıntılı biçimde incelendiği geniş kapsamlı bir çalışmaya dönüşmüş. 8 Mayıs’ta İngiliz Ekoloji Derneği’nin yayın organı “Ekoloji” dergisinde yer alan yazıya göre Park Grass deneyinin önemi, “uzun-dönemli deneylerin zamanla nasıl değer kazandığını göstermesi, ve ilk ortaya çıktıklarında yanıtlanamayan birçok bilimsel sorunun çözümünde

Blackwell Publishing Ltd. Basın Duyurusu, 8 Mayıs 2006

Kuzey Buz Denizi Üzerinde Rekor Kirlilik

Şu sıralar ne güney, ne de kuzey kutbundan içacı haberler var. Kötü haberlere de her gün bir yenisi eklenmeye devam ediyor. Eriyen Antarktika buzulları, göçe zorlanan foklar, ısınan okyanus suları... Bu seferki de, Kuzey Buz Denizi üzerindeki havanın ölçümlerini yapan, Alfred Wegener Kutup ve Deniz Araştırmaları Enstitüsü’nden geliyor. Enstitü, Svalbard takımadalarında öl-

çümlerin başladığı 1991 yılından bu yana en yüksek atmosfer kirliliğinin kaydedildiğini duyuruyor. Bölgedeki hava, araştırmacıların bildirdiğine göre genellikle berrak ve gökyüzü de masmavi. Ancak gökyüzü renginin geçtiğimiz Mayıs ayı başında turuncu-kahverengiye dönüşmesiyle yapılan ölçümler, metreküpde 50 mikrograma kadar yükselen aerosol değerleri ortaya çıkarmış bulunuyor. Bu, şehirlerde trafiğin yoğun olduğu saatlerde alınan değerlere yakın. Norveç Hava Ölçüm Enstitüsü, buna ek olarak yer yüze-

yinde çok yüksek ozon değerleri saptamış durumda. Bu da onların 1989 yılından beri yaptıkları ölçümler içinde en yüksek değeri veren ölçüm.

Bu rekor kirlilik, doğu Avrupa’dan gelen büyük miktardaki aerosollerin varlığına bağlıyor. Bu aerosollerin artışı, daha önceki yıllarda da özellikle ilkbaharda saptanmış olmasına karşın, hiç bir zaman bu orana ulaşmamış. Aerosoller, atmosferde yer alan küçük parçacıklar. Sıvı ya da katı olabiliyor ve bulut oluşumu sırasında yoğunlaşma çekirdekleri olarak işlev görüyorlar. İklim sistemini etkileyen de, bu özellikleri. Araştırmacılar, şu anda ölçülen kirlilik değerinin, 2000 yılının ilkbaharında ölçülenin 2,5 katı kadar olduğunu bildiriyorlar. Bunun sonucunu tahmin etmek güç değil: ısınmada da belirgin artış. Ancak, bu değerlerin yeni bir eğilimin başlangıcına mı işaret ettiği konusunda birşey söylemek için henüz erken..

Alfred Wegener Institute for Polar and Marine Research Basın Duyurusu, 12 Mayıs 2006